

عثمان توركوسى

آيديه

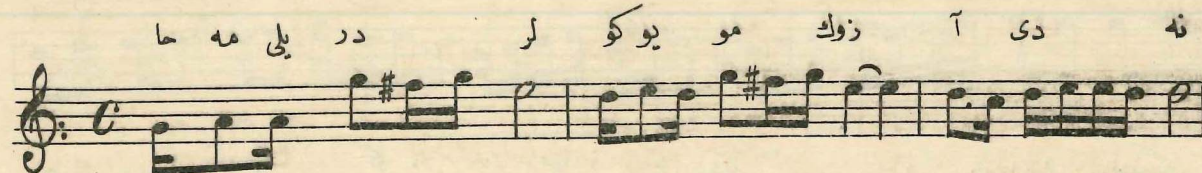

عثمانك مندى صماده صابى
سوپور وڭ هاسارى عثمانم كاپور
عثمانى وورد وركچي يابى
اكسه دال فنى رسالوم كاپور
يهر نه يهر نه دلى اولسه عثمانك فابى
كچم كوند و زك زرم بو قدر فرام

صا

حامه يلى شرقىسى

آيدىن

حامه يلى دى رى كوجمك آيدىنه
اجمه بيار قهوه نك طا دىنه
كلمن اولدى كچه كونلر يادىنه
قالدى غيدى كور كوزلم اللره اوف اللره اوف

دارالاحسان

کتابخانه

(آلشهر) (مغنیسا) (ازمیر) (اوده‌مش) (آبدین) ده بو دفعه
طوبلانیلان (۴۸) خلق تورکوسی ایله مؤسسسه‌مده پیانو و قومپوزیسون
معلمی جمال رشید بکک خلق تورکولرینه عاقد بر مقدمه‌سی حاویدر .

Kemal BATANAY
Naime BATANAY

دفتیر : ۳

QUARANTE - HUIT

CHANSONS POPULAIRES TURQUES

Recueillies

Dans les diverses provinces d'Anatolie avec une préface de

Djemat Rehid Bey

Professeur au Conservatoire de Stamboul

Fascicule - III

ترتیب و تنظیم حق محفوظدر

استانبول

شهرزاده‌باشی : اوقاف اسلامیه مطبعه‌سی

۱۹۲۷

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi

(دارالاحسان) ك نشریاتی

مؤسسسه من اك مشهور تورك بستانكارلردن يادكار قالان نفيس اثرلك ضياعدن وقايه‌سی
مقصديه بونلك صلاحيتدار بر (هيئت علميه) طرفندن تدقيق ايديلوب يازيلان غايت صحيح
نوطه‌لرني طبع ايتدبرمكده اولوب شيمدی به قدر بو نوطه‌لرك (۹۸) نومروسی موقع انتشاره
قونولمشدر . بشر غروش قیابه بايزنده (شاملی اسکندر) مغازسنده صائنده بولونمشدر .

(دارالاحسان) طرفندن (قولومبیا) غراموفون و بلاق

وچالان اثرلر ياريسندن فضله‌سی نشر ايتديكمز خلق شريكلری و برقمی مؤسسسه من طرفندن
طبع دنشر ايتدبريلان قلاسیق اثر اولق اوزره بتمش درت اولوب بونلك اسملرني اشاغی به
يازيبورز . مجموعه‌مرك انتشاری آننده مذکور بلاقلر صائیلنه چيقارلمش بولنه‌جقدر .

قلاسیق اثرلر

نوا ، پشرو ، کلهذار پشرو ، کلهذار ساز سماعیسی ، نهفت ساز سماعیسی ، شهناز آغیر
سماعی ، شهناز یوروك سماعی ، کلهذار آغیر سماعی ، کلهذار یوروك سماعی ، نوا یوروك سماعی ،
نهفت آغیر سماعی ، کلهذار بستانه ، بستانه‌نکار آغیر سماعی ، شهناز پشرو ، نهفت پشرو ، شهناز
بستانه ، بستانه‌نکار پشرو ، بستانه‌نکار ساز سماعیسی ، عجم عشیران پشرو ، شهناز ساز سماعیسی ،
بستانه‌نکار بستانه ، بستانه‌نکار یوروك سماعی ، نهفت بستانه ، نهفت یوروك سماعی ، نوا ساز سماعیسی ،
عجم عشیران بستانه ، عجم عشیران بستانه ، عجم عشیران آغیر سماعی ، عجم عشیران یوروك سماعی ،
عجم عشیران ساز سماعیسی ، نوا بستانه ، نوا آغیر سماعی ، نواکار (ایکی یلاق) عرضبار بوسه‌لاک
بستانه ، فرحفا بستانه ، ساز سماعیسی ، شوق افزا ساز سماعیسی ، شهناز وکوکل دورماز آدلی
شرقی کبی صوک اوج بارچه یوز اون بش کشیلك احتفال هیئت طرفندن چاپمشدر .

آنادولو خلق تورکولری

ببک ، غریب آنام ، قیز بیکارده ، علم کینه بازاره ، کوندوز بک زیبک ، قوزان اوغلو ،
کوندوز بک ، اولرینک اوتکی ، عممیلر ، ایجه چایر ، بنمده خاره وار ، قیدیک یوللری ،
سورمه‌لیم ، قرفیل ، یشللندی ، آمی باغلام ، اورده‌ک صوده ، فندق ، کتن کوملک ،
اکین ا کدم ، قیزیل ایرماق ، صاری کلم ، اورفه‌لی‌یم ، قره قویون ، آق قویون ، کلین هواسی ،
چادیر قوردم ، هووه‌کک بوللرنده ، کیک آوی ، اوزون اولور آفرلک بیجاشی ، قواق ، یوروك
قیزی ، عینتاب کلین هواسی ، بوتور کولر بش کشیلك بر هیئت طرفندن بلاقه چاپمش و فوق‌العاده
بر سسس بونلره رفاقت ایتمشدر .

دالال کلامی

دالال کلامی

(آلاشهر) (مقنيسا) (ازمير) (اوده مش) (آيدن) ده بو دفعه
طوپلانيان (٤٨) خلق توركوسى ايله مؤسسهمزده بيانو وقوموزيسيون
معلمى جمال رشيد بلك خلق توركولرينه تاند برمقده سنى حاويدر .

دقتر : ٣

QUARANTE - HUIT

CHANSONS POPULAIRES TURQUES

Recueillies

Dans les diverses provinces d'Anatolie avec une préface de

Djemat Rehid Bey

Professeur au Conservatoire de Stamboul

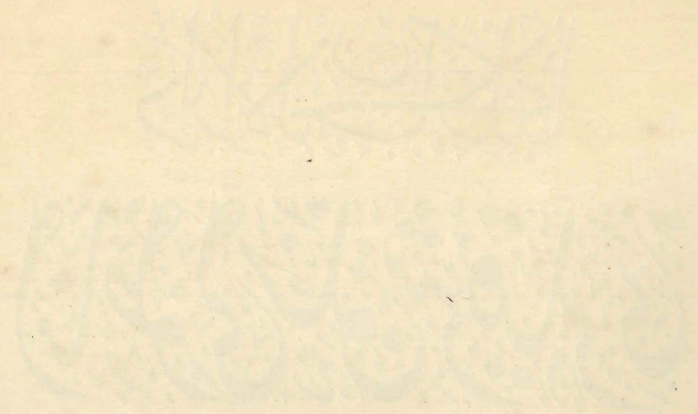
Fascicule : III

ترتيب و تنظيم حق محفوظدر

استانبول

شهرزاده باشى : اوقاف اسلاميه مطبعه سى

١٩٢٧

CHANGONS POPULAIRES THROUES

اشانول
وقال الله عز وجل

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi

جمل ايله متوالياً اظهار حیات ایدیور . بوندن باشقه او شریقلر همان متبادلاً شعره و تصویره عائد بر معنای نافذی ده محتویدرکه ذهنه معجزه کار لوحه ل القا ایله . خلق تورکولرمز بزی اکه زیاده بو صوک سبب طولایسیله علاقه دار ایتسه یریدر . و اصل تورک روحی اونلرک اولاننده آرانماید . زیرا خلق موسیقی عمومی و بناء علیه بوتون انسانیته شامل حسیاتی تبلیغ ایتدیکنندن هرملته خاص الوان فارقه بر طرف ایدلسه مختلف مملکتلرک فولکلورلری آراسنده کی حدود سیلنمش اولور . فی الحقیقه نشئه ، ألم ، حزن ، شطارت و هر نه شکلده اولورسه اولسون عشق و محبت - ماهیت اصلیه سی اعتباریله - دنیانک هر طرفنده عینی شیدر . آنجق هرملته کوره لونی ، «رتیم»ی وهوای محیطی ايله طرز تبلیغنده تنوع و خصوصیت پیدا ایدر . بزم موسیقیمزده بوله در؛ و اویله اولماید . اونکده لونی و «رتیم»ی کندی طور اغاندن قوبار؛ اقلیمک ، ضیاسنک تأثیرینه تابع اولور؛ مملکتمزک قطعات مختلفه سنده کی محیط ایچنده ، طاعلمزک ، اووالمزک ، اورمانلرمزک و دکزلرمزک الهاماتیله بسله نیر .

مستقبلک بسته کارلری اهنگدار باله تلری فولکلورمزک لونی ، «رتیم»ی وهوای محیطی ايله زنگینلشدیردکاری آده بو ملته و بو خلقه مخصوص اویله قوتلی آثار موسیقیه وجوده کتیره بیلیرلرکه نجه ذی حیاتی اکه اوزاق قطعه لره قادر بایلیر ؛ و هر مملکتده تأثیر بدیی طوبولور . ده ای موسیقی صاحبی اولانلر مملکتک لون موسیقیسیله کندی حسیاتی مزج ایدرک انافس آثار یارادرلر . شیمدیکی حالده بزم خلق تورکولرمز بر وجود متکمل درجه سنه کله مه مشدر ؛ هنوز حال ابتدائیده در . هر مکمل اثر صنعتک تابع اولدیی قوانین ثابت ايله ده ای آراسیناس ایده بیلمشدر ؛ « بولیفونی » یعنی اصوات مختلفه تک یکدیگر یله امتزاج و اتحادی - که هر اثر موسیقیده وجودی الزمدر - الوان موسیقیه یی شدتله تقویه ایدن اورکستر اسیونه برابر وطبق اونک کی بزم خلق تورکولرمزده هنوز جاری دکدر . بوسیله خلق مه لودیلرمزی ، شیمدیله ، آتیا آثار نفیسه ابداع ایتک ایچون انکشاف و توسعه محتاج بر فکر ، بر «نم» ، بر موضوع کی قبول ایدنجه هبسی حیرانیتله تقدیر ایدرز . زیرا بونلر حائر اولدقلری محیر و سالم بر قوه الهامیه ايله هوای صافی ، طوبراغک قوقوسی ، آغاجلرک رایجه لرینی ، چیچکلرک نکه تی ، طاغ یاماجلرندن دوکولن شالاه لرک سیریلکئی ، اسن روزکارلرک صداسنی ، سمانک رنگئی ، دهانه بیلیم ، هر شیئی فکر صنعته اخطار و اهدا ایدرلر . بوتون بر طبیعت محیطه کویونک یوره کندن کان بوساده نغمه لده مند مجدر . چونکه کویلو فکر لرینی و قلبنی اوستنده دوغدینی طوبراغک شمیمیله طولدر ؛ حسیاتی ایسه کاملاً

تقریض

تکونی الزم اولان بویوک برشی واردرکه مطلقاً وجوده کله جکدر : تورک موسیقیه سی ؛ یعنی حسنک و بدایعک تقدیرنده عینی ایده آله ، دورلو دورلو اشکال ايله ابراز ایده بیلرک جکری مساعی بداعنده عینی تاقی به مالک بسته کارلر جمله سنک محصول دهائی اوله جق موسیقی انافس انارینک هیئت مجموعیه سی .

بوراده کی تاقی بی ایسه شویله خلاصه ایده بیلیرز :

هر اثر بداعت و طنمزک طوبراغندن انتشار ایدن حرارتله جانلانه رق بوتون تورک ملته عائد حسیاتک ابدی افاده سی اولماید . بو هدف بردفمه اله ایدیلیرسه تورک موسیقیه سی طوغمش دیمکدر . بو طرز تفکر طوغری ایسه مستقبل موسیقیمزک مناسبی خلق تورکولرندن باشقه زده بوله بیلیرز؛ اونلر مملکتمزک ، ملتمزک و طنمزک روحیدر ؛ قلبمه حیات و یرهن حسلری اومه لودیلرده شایان حیرت بر وضوح و صمیمیتله بالخاصه تصنعدن بری اوله رق افاده ایدلمش بولیورز . استقبالک بوتون قوموزیتورلرینه مملکتمزک حسیاتی ترنم ایده بیلیمک ایچون بومنبعدن بول بول استفاضه ایتک کفایت ایدر .

نشئه ، ألم ، حزن ، شطارت « فولکلور » مزده بویوک بر قوت ، کنیش و سالم بر تبلیغ

خلق تورکولری اوزرنده نه طرزده چالشمق لازم کله جکسندن بحث اتمبورز. چونکه بونک بیکلرجه طریق واردرد؛ حتی تحدیدی بیله ممکن دکلدر . یالکنز شونی سوبایه جکزرکه بوتورکولر، هر حالده آرمونیک مملودیدن انبعائنه اعتنا ایدمک شرطیله ، یا ساده جه آرمونیزه ایدیلر ؛ یاخود بر «تم» کی قوللایله رق شرح و توسیع اولونور ؛ ویاخود بوتون بوتون شخصی موتیفلرله قاریشدریلر . بواج حالده شرفینک کندینه خاص اولان لونی ، «ریم» نی وطبیعی محافظه ایتمک الزمدر . قونسرو اتوارمزانا طولی هوالرینی جمع وتلفیق ایدرک ایلریده بئشه جک بسته کارلرک وظیفه سفی تسهیل ایتمشدر ؛ اونلریا یه جفی اثرلرک مالز مه سفی مهیا بوله جقلدر . «خلق شرفیلری مجوعه سفی» تخصیصاً فول کلوری یک فیضانک اولان آیدن حوالیسنه عائد مه لودیلردن تشکل ایدیور . بو اثر تورکولرمزده «ریم» ک قوتی ، انشادک وسعت وصحتنی اثبات ایتمکده در . مثلاً ایکنجی مملودی اولان «اودونجیلر تورکوسنی» تدقیق ایدرسه ک کوریزکه برنجی سطرده مملودینک سکینت وقوتی «اودونجیلر آمان داغدن اودون ایندیور» کله لری اوزرنده تماماً تقرر ایتدکنک نصکره تام موقننده اوله رق کلن بر «می دیه ز» ایکنجی سطرک ابتداسنه مصادف «کوزوم یاشی آمانک آمانده دهرمه نلری دوندوریر» جمله سنده انشاده جزین بر اغیرلوق کتیریورکه بونکه شایان نظر بر صحت و توازن انطباعی حاصل اولور . مجوعه ایچنده بونک کی برچوق مثاللر ده اوار . مثلاً دانس هوالرینک «ریم» ی ناقابل مقاومت ؛ «سودا تورکوسنی» کی بعض عاشقانه پارچه لرده نوازشکار ؛ درین و تهییج . والخالص حس و تفهیم ایده بیلنلر ایچون بو «آنا طولی تورکولری» برخیزنه در . ایلروده کله جک داهی بسته کارلرک او قدر زنجین اولان بو عناصر بدیعی نی حسن استعمال ایله ابداع آثار ایتدکلری زمان بوتون دنیانک تقدیر و توقیرینه مظهر اولملری یالکنز ماملول دکل محققدر .

ایشته بوسورتله وجوده کله جک بلند و علوی آیده «تورک موسیقیسی» اوله جقدر .

استانبول قونسرو اتوارنده پیانو و قومپوزیسیون معلمی

جمال رشید

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi

ایچنده یاشادینی طبیعتدن منبعدر . آچیق ، براق هوالر اوکا نشوه ؛ بولانیق ، یاغورلو وقتلر ایسه حزن و کدر کتیربر ؛ واوزمان بزه «بیک» عنوانی تورکو کی بوره ک بارجالایی مع مافیله صافی نوحلر ترنم ایدر . کویلی ، شرفیلرنده اضطراباتنی تصور ایتدیکی زمان نه دن متأم اولدیفنی کندی کندینه صورار کی برتعجب صافیانه اظهار ایلر ، حالبوکه کولدیکی زمان ترنمده آچیق وکنیش برمسرت نمایاندر . بزم او کوزل خلق تورکولرمزده آچی دوشونجه لرک بری یوقدر .

طبیعت بداعتک ملهم حقیقیسی اولدینی نظریه سنه کوره هر تورکومزه بر صنف دکلسه بیله بر موقع تعیین ایتمک ممکندر . مثلاً قره دکز حوزه سنندن کلن تورکولر کثیرالوقوع فورطنه لرک ، شدتلی قیشلرک ، صارب طساغلرک ، عظمتلی وقاراکاق اورمانلرک تأثیری آلتنده علی العاده مقوم ، آچیقلی وشدتلی اولور . (اوطاغلرک خروشان سیللری فورطنه لری ، کیم بیلیر ، نه فاجعه لره محنه اولمشدر ؟) مع مافیله بوتورکولرده بینه دایما برخنه نک انکشافنی حسن ایدر ، فقط بوتضادیده سریع الزوال اولسی سببیه بینه مؤلم بولورز . ایلیم تورکولرده حسن ایتدیکنمز آنی شطارتلردن تحصیل ایدن بوتضاد بعضی تابولورده قیر و سیاه رنگلر آراسنده کورونون مثلاً قرمیزی بررنگک وبردیکی تأثیری حائردر . معلومدرکه رسمده وشعرده اولدینی کی موسیقیده ده تضادک کوزول تأثیرلر پیدا ایدن برصنعتدر .

بینه مثلاً بحر سفید الهاماتندن اولان تورکولرده کی حیات شن بر اقلیمک ، آچیق برکونشک ، صاف برسای لاجوردینک تأثیری آلتنده دایما بدیع و لطیفدر . بوتورکولرده شمیم سودا کاری انسانی مست ایدن بیکلرجه چیچکلرک رنگ و بوینی طویارز ؛ بو تأثیر ایله قلب مسرور ، فکر شوخ ، روح صاف اولور . مع مافیله بومه لودیلرک بعضلری جزین برکولکه ایله آلوده در . نشئه ایچنده حزند حاصل اولان بو حسن تضاد بوقاریده کی سوبله دبکنمز ألم آراسنده نشاطدن متولد تضادک ترتیب اعتباریله عکسی فقط ماهیت بدیعه جهنیه عیندر .

مرکزی آنا طولینکده براق و خفیف هوای نسیمیسی اورالردن کلن تورکولرده محسوس اولور . جنوبه طوغری کیدلرکجه یاقلاشان چوللرک ، قورشون کی آغیر کونشک تأثیری طوبولور . انجای وسیع نیک مستوی وچیللق خطوطی ، دوز اقلری اوتورکولرک دایما یکنسق اولان حرکت موسیقی سنده مرئی کیدره .

بو طوبراغه خاص بر اثر موسیقی ابداع ایتمک عزمنده اولان هر بسته کاره خلق تورکولرمزده مبدول اولان بولونلر ، بو «ریم» لری یکنه مطمح نظر اولمیلدر . تورکولرینی خلق ایدن کویلی ، حسیاتی ایچنده یاشادینی محیطه تطبیق ایتدیکی کی بسته کارده افکار و حسیاتی او «فول کلور» ک ضیاسیله تنوپر ایتلیدرکه «تورک اثر موسیقیسی» حاصل اوله بیلیمین .